

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับ
วิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

อรญา นิชรรัตน์

โรงเรียนเมืองเดช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี 34160

xitdkpfk1968@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนโรงเรียนเมืองเดช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 จำนวน 17 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพื้นฐาน และการทดสอบค่าที (t- test for dependent sample)

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มี 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบเชิงหลักการและวัตถุประสงค์ องค์ประกอบที่ 2 องค์ประกอบเชิงกระบวนการเรียนการสอน และองค์ประกอบที่ 3 องค์ประกอบเชิงเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) ขั้นเตรียม (Preparation) 2) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction) ใช้ภาพ แผนภูมิ เกม บทความ เรื่องเล่าและวีดิทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา นำมาสนทนาซักถาม 3) ขั้นจัดกิจกรรม (Learning) และ 4) ขั้นวัดและประเมินผลสรุปประเมินผล (Evaluation) โดยที่รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่พัฒนาขึ้นมานั้นมีประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนเท่ากับ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 2) นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิ

เคทเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: แนวคิดคอนสตรัคติวิซึม, วิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคต, กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

บทนำ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นสาระการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานที่ผู้เรียนต้องเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยศาสตร์ต่างๆ หลายสาขา มีลักษณะเป็นสหวิทยาการ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะกระบวนการ มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ รวมทั้งได้แสดง บทบาทและความรับผิดชอบทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและสภาพแวดล้อมจากองค์ประกอบดังกล่าวจึงทำให้กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีจุดเน้นในการสร้างคุณภาพของผู้เรียน ดังนี้ ยึดมั่นในหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ สามารถนำหลักธรรมคำสอนไปใช้ปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันได้ เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์กับสังคมส่วนรวม ยึดมั่นศรัทธาและธำรงรักษาไว้ซึ่ง การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ปฏิบัติตามกฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทย มีความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ เพื่อดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ และสามารถนำหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ภาควิชาในความเป็นไทยทั้งในอดีตและปัจจุบัน สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบและนำไปสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีงามระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม เป็นผู้สร้างวัฒนธรรม มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน [1]

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ประกอบด้วย สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ และสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ กรมวิชาการ ได้กำหนดแนวทางหลักการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้ จัดการเรียนการสอนที่มีความหมาย โดยเน้นแนวคิดที่สำคัญๆ ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ทั้งในและนอกโรงเรียนได้ เป็นแนวคิดที่คงทน ยั่งยืนมากกว่าที่จะศึกษาในสิ่งที่เป็นเรื่องชั่วคราว ข้อเท็จจริงที่กระจัดกระจาย แต่ไม่เป็นแก่นสาร ด้วยการจัดกิจกรรมที่มีความหมายต่อผู้เรียน และด้วยการประเมินผล ที่ทำให้ผู้เรียนต้องใส่ใจในสิ่งที่เรียน เพื่อแสดงให้เห็นว่าเขาได้เรียนรู้และสามารถทำอะไรได้บ้าง จัดการเรียนการสอนที่บูรณาการ โดยบูรณาการตั้งแต่หลักสูตร หัวข้อที่จะเรียนเชื่อมโยงเหตุการณ์ พัฒนาการต่างๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบันที่เกิดขึ้นในโลกเข้าด้วยกัน บูรณาการความรู้ ทักษะค่านิยมและจริยธรรม ลงสู่การปฏิบัติจริง ด้วยการใช้แหล่งความรู้ สื่อและเทคโนโลยีต่าง และสัมพันธ์กับวิชาต่างๆ จัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนา ค่านิยม จริยธรรม จัดหัวข้อหน่วยการเรียนรู้ที่สะท้อนค่านิยม จริยธรรม ปทัสถานในสังคม การนำไปใช้จริงในการดำเนินชีวิต ช่วยให้ผู้เรียนได้คิดอย่างมีวิจารณญาณ ตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ยอมรับและเข้าใจความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากตน และรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม จัดการเรียนการสอนที่ทำทลาย คัดหวังให้ผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งในส่วนตนและการเป็นสมาชิกกลุ่ม ให้ผู้เรียนใช้วิธีการสืบเสาะ จัดการกับการเรียนรู้ของตนเอง ใส่ใจและเคารพในความคิดของผู้เรียน จัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดตัดสินใจสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง จัดการตัวเองได้ มีวินัยในตนเองทั้งด้านการเรียนและการดำเนินชีวิตเน้นการจัดกิจกรรมที่เป็นจริง เพื่อให้ผู้เรียนได้นำความรู้ความสามารถไปใช้ในชีวิตจริงครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ต้องมีความเชื่อว่าผู้เรียนทุกคนเรียนรู้ได้ ถึงแม้ว่าผู้เรียนจะมีความแตกต่างกันทางด้านปัจเจกบุคคลแต่ก็สามารถบรรลุเป้าหมายแห่งความสำเร็จได้ในระดับเดียวกันแต่อาจจะแตกต่างกันในเรื่องระยะเวลาการจัดกระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผู้สอนจะใช้วิธีการสอนที่หลากหลายผสมผสานกันเหมือนการสอนอื่น ๆ เพราะเหตุว่าไม่มีการสอน วิธีใดวิธีหนึ่งที่ดีที่สุดเพียงวิธีเดียว การสอนที่ดี คือ การสอนที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับ เหตุการณ์ ครูผู้สอนจะต้องมีความยืดหยุ่น ใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนบ้าง พร้อมทั้ง

มีการวางแผนการสอนไว้ล่วงหน้าเป็นอย่างดีด้วย การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้วยวิธีการบูรณาการนั้น มีเหตุผลสนับสนุนอย่างน้อย 3 ประการคือ ความเหมาะสมทางด้านปรัชญา ความเหมาะสม ทางด้านจิตวิทยา ความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงธรรมชาติของวิชาความรู้สมัยใหม่ [1]

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ควรคำนึงถึงหลักการที่สำคัญดังต่อไปนี้ ความสำคัญ ธรรมชาติ และลักษณะเฉพาะของกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ผลจากความเจริญทางวิทยาการและเทคโนโลยีของโลกปัจจุบัน ทำให้สังคมโลกมี การเปลี่ยนแปลง ประชากรในส่วนต่างๆ ของโลก เกิดปัญหาด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม การจัดกิจกรรมการเรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จะช่วยให้ ผู้เรียนสามารถอยู่ในสังคมโลกได้อย่างสันติสุข เพราะมุ่งเน้นการพัฒนาคุณลักษณะต่างๆ ของ ผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี มีเหตุผลด้วยกุศลจิต คิดสร้างสรรค์มั่นใน คุณธรรม นำความรู้เพื่อ การดำเนินชีวิตที่มีความสุข โดยใช้เทคนิค วิทยาการจากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มาปรับใช้ในการดำรงชีวิตให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติ และสังคมได้อย่างมีความสุข สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ต้องเรียนตลอด 12 ปี การศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่ประกอบมาจากหลายแขนงวิชา จึงมีลักษณะเป็นสหวิทยาการ โดยนำวิทยาการจากแขนงวิชาต่างๆ ในสาขาสังคมศาสตร์มาหลอมรวมเข้าด้วยกัน ได้แก่ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ นิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ จริยธรรม ประชากรศึกษา สิ่งแวดล้อมศึกษา รัฐศาสตร์ สังคมวิทยา ปรัชญา และศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จึงเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ออกแบบมาเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเป็นพลเมืองดีให้แก่ผู้เรียน โดยมีเป้าหมายของการพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ซึ่งถือเป็นความรับผิดชอบของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ [1]

กระทรวงศึกษาธิการ [1] ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่ม สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ว่าเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ผู้เรียนทุกคนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาต้องเรียน ทั้งนี้เพราะกลุ่มสาระการเรียนรู้ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันบนโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วตลอดเวลา การเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างหลากหลาย การปรับตัวเองกับบริบทสภาพแวดล้อม ทำให้เป็นพลเมืองที่รับผิดชอบมี ความสามารถทางสังคม มีความรู้ ทักษะ คุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม ให้ผู้เรียนเกิด ความเจริญงอกงามในแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

ด้านความรู้ กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จะให้ความรู้แก่ผู้เรียนในเนื้อหาสาระ มโนทัศน์และหลักการสำคัญๆ ในสาขาวิชาต่างๆ ทางสังคมศาสตร์ ได้แก่ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ รัฐศาสตร์ จริยธรรม สังคมศึกษา เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย ประชากรศึกษาและ สิ่งแวดล้อมศึกษาตามขอบเขตที่กำหนดไว้ในแต่ละระดับชั้นในลักษณะบูรณาการ

ด้านทักษะและกระบวนการ ในการเรียนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมนั้นผู้เรียนควรที่จะพัฒนากระบวนการต่าง ๆ จนเกิดทักษะและกระบวนการ ดังนี้ ทักษะการคิด เช่น การสรุปความคิด การแปลความ การวิเคราะห์ หลักการและ การนำไปใช้ ตลอดจนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการแก้ปัญหา ตามกระบวนการทางสังคมศาสตร์ กระบวนการสืบสอบ เช่น ความสามารถในการแก้ปัญหาและตั้งสมมติฐานอย่างมีระบบ การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล การทดสอบสมมติฐานและสรุปเป็นหลักการ ทักษะการเรียนรู้ เช่น ความสามารถในการแสวงหาข้อมูลความรู้ โดยจากการอ่าน การฟัง และการสังเกต ความสามารถในการสื่อสารโดยการพูด การเขียน และ การนำเสนอ ความสามารถในการตีความ การสร้างแผนภูมิ แผนที่ ตารางเวลา และการจัดบันทึก รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีและสื่อสารสนเทศต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์ใน การแสวงหาความรู้ ทักษะกระบวนการกลุ่ม เช่น ความสามารถในการเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานกลุ่ม มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการทำงานของกลุ่ม ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ สร้างสรรค์ผลงาน ช่วยลดข้อขัดแย้งและแก้ปัญหาของกลุ่มได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านเจตคติและค่านิยม จะช่วยพัฒนาเจตคติและค่านิยมเกี่ยวกับประชาธิปไตยและ ความเป็นมนุษย์ เช่น รู้จักตนเอง พึ่งตนเอง ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย มีความกตัญญู รักเกียรติภูมิแห่งตน มีนิสัยในการเป็นผู้ผลิตที่ดี มีความพอใจในการบริโภคเห็นคุณค่าของการทำงาน รู้จักคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นกลุ่ม รักท้องถิ่น รักประเทศชาติ เห็นคุณค่า อนุรักษ์และพัฒนา ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ศรัทธาในหลักธรรมศาสนาและการปกครองของศาสนา และการ ปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ด้านการจัดการและการปฏิบัติ กิจกรรมการเรียนในกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการทำงานเป็นกลุ่ม สามารถนำความรู้ ทักษะ ค่านิยมและเจตคติที่ได้รับการอบรมบ่มนิสัยมาใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใน

ชีวิตประจำวันของผู้เรียนได้ เมื่อมองในภาพรวม ๆ แล้วจะพบว่า ความสำคัญของกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและสังคมวัฒนธรรม มีทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจอย่างรอบคอบในการดำเนินชีวิต และมีส่วนร่วมในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาในฐานะพลเมืองดีแล้วยังช่วยให้หาความรู้ทางจริยธรรม หลักธรรมทางศาสนาและพัฒนาตนเองและสังคมได้ ทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

วิธีการสอนประวัติศาสตร์แบบซินดิเคทเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และช่วยสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้สอนและผู้เรียนให้ดีขึ้น การสอนแบบซินดิเคทถือได้ว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับชั้นเรียนประมาณ 30 คนผู้สอนจะแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย เรียกว่า “Subgroups หรือ Syndicate” สมาชิกของกลุ่มย่อยนี้จะมีประมาณ 4 - 6 คน ผู้สอนจะมอบงานชิ้นหนึ่งให้แก่แต่ละกลุ่มเพื่อปฏิบัติงานร่วมกันงานชิ้นหนึ่งๆจะประกอบด้วยกรณีตัวอย่างและปัญหา 2-4 ปัญหา มีเอกสารอ้างอิงหลายฉบับที่ต้องอ่านเพื่อประมวลคำตอบสำหรับปัญหานั้นๆ หรือผู้สอนอาจให้บัตรคำสั่ง เพื่อแนะนำเอกสารหรือหนังสือที่ผู้เรียนจะสามารถค้นคว้าได้อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับหัวข้อนั้นก็ได้อีกและแบ่งออกให้ชัดเจนว่าเป็นส่วนไหนหรือตอนใดของหนังสือดังกล่าว กลุ่มย่อยแต่ละกลุ่มจะต้องเขียนรายงานร่วมกันฉบับหนึ่งการเสนอรายงานของกลุ่มจะมีผู้แทนกลุ่มออกมาเสนอรายงานของกลุ่มต่อผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นผู้สอนจะสรุปรายงานของกลุ่มต่าง ๆ รวบรวมและแก้ไขให้สมบูรณ์แล้วมีการบรรยายทั้งชั้นเพื่ออภิปรายปัญหาดังกล่าวร่วมกันสรุปได้ว่าการสอนประวัติศาสตร์แบบซินดิเคท หมายถึงกิจกรรมการเรียนการสอนที่แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มและให้ศึกษาจากบัตรกำหนดงานซึ่งมีข้อกำหนดให้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้และวิเคราะห์ประเด็นปัญหาจากกรณีตัวอย่างที่เป็นมัลติมีเดียแล้วร่วมกันอภิปรายเพื่อแก้ปัญหา โดยครูเตรียมเอกสารหรือหนังสือประกอบการค้นคว้าให้แล้วแต่ละกลุ่มเขียนรายงานเพื่ออภิปรายปัญหาร่วมกันอีกครั้ง [2]

ขั้นตอนของการสอนแบบซินดิเคท [2]

1. ครูแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย 4-5 กลุ่มให้แต่ละกลุ่มมีสมาชิก 4-6 คน การแบ่งกลุ่มนี้อาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนเข้ากลุ่มตามสมัครใจหรือการใช้การนับหมายเลขผู้ใดนับเลขใดก็รวมอยู่ในกลุ่มนั้นก็ได้
2. ครูมอบหมายงานชิ้นหนึ่งให้แก่แต่ละกลุ่ม และสมาชิกในกลุ่มจะทำงานร่วมกันงานที่แต่ละกลุ่มได้รับนั้นประกอบด้วย
 - บัตรกำหนดงาน
 - กรณีตัวอย่างและปัญหา 2 - 4 ปัญหา
 - เอกสารอ้างอิงที่ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มอ่านเพื่อศึกษาเป็นแนวทางหาคำตอบหรือตอบปัญหาจากกรณีตัวอย่าง เอกสารอ้างอิงนี้จะต้องมีหลายฉบับและเพียงพอสำหรับสมาชิก เมื่อสมาชิกแต่ละคนรับไปแล้วจะต้องสรุปประเด็นและหาคำตอบออกมาให้ได้
 - ครูอาจจะให้รายชื่อหนังสือหรือเอกสารที่ผู้เรียนสามารถไปศึกษาค้นคว้าอย่างกว้างขวาง เพื่อหาคำตอบในหัวข้อที่ให้ไปก็ได้ และจะต้องบ่งบอกลงไปให้แน่ชัดว่าเป็นตอนใด หน้าไหนถึงหน้าไหนของหนังสือเล่มใด และอาจไปค้นคว้าหาอ่านที่ไหนอีกก็ได้
3. เมื่อผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้รับปัญหา เอกสารอ้างอิงหรือรายชื่อหนังสือแล้วสมาชิกของแต่ละกลุ่มจะต้องร่วมกันศึกษาค้นคว้าอภิปรายและแลกเปลี่ยนความเห็นและเขียนเป็นรายงานร่วมกันออกมาอย่างน้อยหนึ่งฉบับ
4. ผู้แทนของแต่ละกลุ่มเสนอรายงานต่อครูและเพื่อนร่วมชั้น
5. ครูสรุปรายงานของกลุ่มต่าง ๆ และให้คำแนะนำ
6. ครูบรรยายทั้งชั้น เพื่ออภิปรายปัญหาร่วมกันอีกครั้ง

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีประสบการณ์การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มานับสิบปี และพบว่าปัญหาที่สำคัญของการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม นั้นคือการสอนเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ เนื่องจากเป็นเรื่องที่ใกล้ตัว แต่ขาดสื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคทเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวและจะเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนและผู้สอนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สมมติฐานของการวิจัย

1. ได้ข้อมูลพื้นฐานการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. ความคิดเห็นของนักเรียนต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนโรงเรียนเมืองเดช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 จำนวน 17 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม [3]

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่เนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 หน่วยการเรียนรู้ประวัติศาสตร์

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 16 หน่วยการเรียนรู้ 32 ชั่วโมง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

3. แบบสอบถามความคิดเห็นในการเรียนของนักเรียนต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2. ตัวแปรตาม แบ่งเป็น ดังนี้

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.2 ความคิดเห็นในการเรียนของนักเรียนต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ดำเนินการโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research: R1) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis: A): การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development: D1) เป็นการออกแบบและพัฒนา (Design and Development: D & D): การพัฒนาและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research: R2) เป็นการนำไปใช้ (Implementation: I): การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development: D2) เป็นการประเมินผล (Evaluation: E): การประเมินและปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการเรียนการสอน

ผลและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (PILE Model)” สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอน (PILE Model) ที่พัฒนาขึ้นนี้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสม / สอดคล้อง อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบมีความเหมาะสม ครอบคลุมความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และองค์ประกอบของรูปแบบแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์ สอดคล้องส่งเสริมซึ่งกันและกัน และมีความเหมาะสม / สอดคล้อง อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนแต่ละองค์ประกอบ ในส่วนขององค์ประกอบเชิงหลักการและวัตถุประสงค์ หลักการของรูปแบบมีความเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน สามารถใช้เป็นกรอบในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน แสดงให้เห็นจุดเน้นในการเรียนการสอน วัตถุประสงค์มีความเหมาะสมชัดเจน สามารถแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดในตัวผู้เรียน หลักการและวัตถุประสงค์มีความ สอดคล้องกันตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีความเหมาะสม / สอดคล้อง อยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับองค์ประกอบเชิงกระบวนการเรียนการสอนมีขั้นตอนครบถ้วนเหมาะสมและสอดคล้องต่อเนื่องกัน ขั้นตอนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมสามารถทำ

ให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ มีความเหมาะสม / สอดคล้อง อยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้แล้วองค์ประกอบเชิงเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ ปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับหลักการและวัตถุประสงค์ ปัจจัยสนับสนุนมีความเหมาะสมสอดคล้องกับกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีความเหมาะสม / สอดคล้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคทเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สารการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (PILE Model) ได้พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินตามขั้นตอนของวิธีการเชิงระบบ โดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับนโยบายการจัดการศึกษา วิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารการเรียนรู้คณิตศาสตร์และศึกษาวิเคราะห์สิ่งที่คาดหวังกับสภาพที่เป็นจริงเพื่อเติมเต็มทักษะที่ต้องมีมาก่อน (Prerequisite Skills) วิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ การสร้างความรู้ แนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทักษะแห่งอนาคตใหม่ แนวทางการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน มาตรฐานสากล และแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนโดยการสำรวจข้อมูลพื้นฐานวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนจากการสัมภาษณ์อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญการสอนเพื่อเติมเต็มความรู้ ทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้เรื่องใหม่ ร่วมกับกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยหลักการและแนวปฏิบัติของรูปแบบการเรียนการสอนสำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้เน้นการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ นำไปสู่การสร้างความรู้ของตนเองด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์ และการร่วมมือกันเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของธอร์นไคด์ [4] ที่ว่าด้วยการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่และหลักการฝึกหัด (Law of Exercise) การฝึกหัดหรือการกระทำบ่อยๆ ด้วยความเข้าใจจะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่คงทน รวมทั้งแนวคิดการสร้างความรู้ของ ไวทีกอสกี ที่ว่าการเรียนรู้ตามหลักการแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้ มุ่งเน้นไปที่กระบวนการสร้างความรู้ (Process of Knowledge Construction) เป็นการเรียนรู้เกิดจากการปฏิบัติจริง (Authentic Tasks) ครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดสถานการณ์ บรรยากาศ สื่อการเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งชี้แนะการให้แนวคิดแนวทางและฝึกฝนกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตัวเอง โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ [5,6]

2. จากผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนในช่วงเวลาระหว่างเรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน (PILE Model) พบว่า หลังการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน (PILE Model) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนการสอนโดยใช้ (PILE Model) มีการทบทวนความรู้ ทักษะสำคัญที่เกี่ยวข้องจนเข้าใจ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนได้ฝึกการคิด การวิเคราะห์และการแก้ปัญหาที่มุ่งเน้นกระบวนการ มีขั้นตอนที่ชัดเจน นำไปสู่การคิดที่ต่อเนื่องเชื่อมโยงและให้ความสำคัญกับการตรวจสอบย้อนกลับ นักเรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันสร้างพลังในการเรียนได้แนวคิดมุมมองที่หลากหลาย และได้ฝึกทักษะโดยการชี้แนะของครูผู้สอน ฝึกทักษะอย่างอิสระเป็นกลุ่ม ร่วมมือกันเรียนรู้กับเพื่อน รวมทั้งการฝึกทักษะด้วยตนเอง สอดคล้องกับที่ โจนส์ [7] ให้ความคิดเห็นว่าในการแก้ปัญหานั้น สิ่งแรกที่ต้องคำนึงถึงก็คือการแยกแยะและวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อพิจารณาว่ามีสิ่งใดที่จะช่วยในการแก้ปัญหาได้บ้าง ซึ่งในขั้นนี้ไม่เพียงแต่จะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบด้านสติปัญญาทั่วไปเท่านั้น แต่ต้องอาศัยประสบการณ์เดิมและความรู้พื้นฐานไปสู่สถานการณ์ใหม่อีกด้วย และจอห์นสันและริสซิง [8] มีความคิดเห็นในเรื่องขององค์ประกอบในการคิดแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ว่ากระบวนการคิดแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์เป็นกระบวนการทางสมองที่ซับซ้อน ประกอบด้วยการมองเห็นภาพการจินตนาการ การจัดทำอย่างมีทักษะวิเคราะห์ การสรุปในเชิงนามธรรมและการเชื่อมโยงความคิด ซึ่งไฮเมอร์ นอกจากนี้แล้วยังสอดคล้องกับที่ วัชรรา เล่าเรียนดี [5] ให้แนวคิดว่ารูปแบบการสอนและวิธีจัดการเรียนรู้มีมากมายหลายรูปแบบและหลายวิธี การเลือกใช้ควรให้เหมาะสมกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ลักษณะเนื้อหา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ความพร้อมของผู้เรียน และสื่อการเรียนรู้ รูปแบบวิธีสอนคิดหรือวิธีสอนคิดหลาย ๆ วิธีสามารถนำมาพัฒนาได้ทั้งทักษะการคิดและความรู้ในเนื้อหาสาระ ครูควรจะสามารถเลือกและตัดสินใจได้ว่าควรเลือกรูปแบบใดหรือควรบูรณาการรูปแบบใดหรือเทคนิควิธีสอนแบบใดในการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิดนั้นไม่จำเป็นต้องขึ้นอยู่กับวิธีสอนหรือรูปแบบการสอนคิดที่เหมาะสมเท่านั้น เพราะทักษะการคิด ลักษณะการคิดแต่ละประเภท แต่ละระดับความสามารถจะผสมผสานกับวิธีจัดการเรียนรู้อื่นๆ ได้ แม้กระทั่งวิธีสอนแบบบรรยายหรือวิธีสอนอื่นๆที่ไม่ใช่วิธีสอนทักษะการคิดโดยตรง การสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิด

จะต้องใช้กิจกรรมหลากหลาย ประกอบด้วย กิจกรรมการใช้คำถามปลายเปิดที่ไม่ได้มีคำตอบเพียงคำตอบเดียว คำถามเปิดกว้างให้คิดหาคำตอบ คำอธิบายที่หลากหลาย นอกจากนี้แล้วทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สารการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (PILE Model) เน้นกระบวนการเรียนรู้ ไม่เน้นแต่เพียงความถูกต้องของคำถาม ในการนำเสนอกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ อาศัยสาระความรู้เป็นสื่อในการพัฒนาความสามารถในการคิดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยการนำเสนอกระบวนการคิดมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเกิดมโนทัศน์ (Concept) การเสนอกระบวนการคิดเป็นการช่วยให้มองเห็นสิ่งที่เรียนที่เป็นกระบวนการชัดเจนหรือผลลัพธ์ที่ต้องปฏิบัติให้ได้โดยใช้วิธีการคิดและวิธีการสอนแบบผสมผสาน ร่วมกับสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาและคุณลักษณะของผู้เรียนไปสู่การค้นพบและสรุปมโนทัศน์ (Concept) ได้ด้วยตนเองและเน้นการฝึกทักษะ ใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ฝึกทักษะเป็นกลุ่ม เป็นคู่ และเป็นรายบุคคล ตรวจสอบความเข้าใจดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกกลุ่ม ซึ่งแบ่งกลุ่มคลตามความสามารถในการเรียน ดังนั้นระหว่างเรียนนักเรียนได้เรียนรู้ขั้นตอนกระบวนการคิดและฝึกใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์และกระบวนการคิดแก้ปัญหา พร้อมทั้งฝึกการเชื่อมโยง การสื่อสารนำไปสู่ มโนทัศน์ แล้วนักเรียนมีโอกาสฝึกทักษะหลายรูปแบบ ทั้งจากการชี้แนะของครูผู้สอน และเปลี่ยนเรียนรู้กันกับเพื่อนและฝึกด้วยตนเองอย่างอิสระ ทำให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง เกิดแรงจูงใจภายใน มีกำลังใจ ทำความความสามารถของตนเองเกิดการใฝ่เรียนรู้ เพียรพยายามและเกิดความชำนาญมากขึ้นเป็นลำดับ [9]

การสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สารการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (PILE Model) ใช้หลักการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้โดยผู้สอนสำรวจความรู้เดิม/ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ใหม่เป็นการตรวจสอบความพร้อมในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ผู้สอนกระตุ้นและร่วมกันกับผู้เรียนกำหนดปัญหาและแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายด้วยตนเอง จากใบความรู้ที่ครูเตรียมไว้ ผู้เรียนสร้างความรู้โดยใช้กระบวนการคิดเป็นวิธีการสร้างความรู้โดยฝึกให้นักเรียนใช้ทักษะกระบวนการต่างๆเพื่อให้เกิด ทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล ทักษะการประเมินข้อมูล ทักษะการตีความ ทักษะการสังเคราะห์ และทักษะการสรุปลงความเห็น ประกอบกับกิจกรรมต่างๆที่นำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การเล่นเกม การศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย การนำเสนอผลงานโดยอิสระ การทำงานกลุ่ม การฝึกทักษะต่างๆจะเห็นได้ว่าขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ประสบการณ์ใหม่ๆ มีโอกาสได้ใช้ทักษะกระบวนการทางปัญญา และมีส่วนร่วมในการลงมือศึกษา ปฏิบัติ และคิดอย่างอิสระ ทำให้นักเรียนได้พัฒนาความคิดระดับสูง และทำให้นักเรียนได้ประสบการณ์จริง จึงเป็นการทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายสอดคล้องกับทศนา แชนมณี [10] ได้กล่าวไว้ว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีโอกาสได้รับข้อมูลประสบการณ์ใหม่ๆเข้ามา และมีโอกาสได้ใช้กระบวนการทางสติปัญญาของตนในการคิดกลั่นกรองข้อมูล ทำความเข้าใจข้อมูลเชื่อมโยงข้อมูลความรู้ใหม่กับความรู้เดิม และสร้างความหมายข้อมูลความรู้ด้วยตนเอง กระบวนการสร้างสรรค์ความรู้ขึ้นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเองอันจะส่งผลถึงความเข้าใจและการคงความรู้นั้นจากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่านักเรียนมีความกระตือรือร้นในกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น ในการศึกษาคำควาข้อมูล การทำงานร่วมกับเพื่อน การสร้างความรู้ด้วยตนเอง การแสดงผลงานที่สร้าง ความภูมิใจให้กับผู้เรียน ซึ่งต่างไปจากการเรียนการสอนแบบปกติ โดยจะเป็นการเรียนที่เน้นเนื้อหาที่ได้มาจากการบอก การอธิบาย การซักถามเนื้อหาในบทเรียนของผู้สอน โดยมีได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการค้นคว้ากระบวนการคิด กระบวนการทำงาน กระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง การวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ และการประยุกต์ใช้ความรู้อันเป็นทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการเรียนรู้ [10]

สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สารการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (PILE Model) มี 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบเชิงหลักการและวัตถุประสงค์ องค์ประกอบที่ 2 องค์ประกอบเชิงกระบวนการเรียนการสอน และองค์ประกอบที่ 3 องค์ประกอบเชิงเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) ขั้นเตรียม (Preparation) 2) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction) ใช้ภาพ แผนภูมิ เกม บทความ เรื่องเล่าและวีดิทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา นำมาสนทนาซักถาม 3) ขั้นจัดกิจกรรม (Learning) และ 4) ขั้นวัดและประเมินผลสรุปประเมินผล (Evaluation) โดยที่รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สารการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่พัฒนาขึ้นมานั้นมีประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอน เป็นไปตามเกณฑ์ 80 /80

2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สารการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สารการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบการสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สารการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับวิธีอื่น ๆ เพื่อหาวิธีสอนที่ดีกว่า ซึ่งเป็นการพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนให้ดีขึ้น

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้นักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน เช่น เก่ง กลาง อ่อน ที่ใช้การสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สารการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับการสอนตามปกติว่าให้ผลแตกต่างกันหรือไม่

3. ควรมีการพัฒนาปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคต ไปใช้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ว่าจะให้ผลแบบเดียวกันหรือไม่

4. ควรทำการวิจัยโดยศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น เจตคติ ความขยันหมั่นเพียร ความมีน้ำใจ ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นต้น ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนสังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับวิธีการแก้ปัญหาแบบซินดิเคตเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สารการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

บรรณานุกรม

- [1] กรมวิชาการ. (2542). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- [2] สายัณห์ สิทธิโชค. (2553). หลากหลายเทคนิคการสอนประวัติศาสตร์. วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ 2553; ปีที่ 4 ฉบับที่ 2.
- [3] บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน. หน้า 67-71.
- [4] B.R. Hergenhahn and M.H. Olsen. (1993). An Introduction to Theories of Learning. 4th ed. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.
- [5] วิชา เล่าเรียนดี. (2554). รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 8. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [6] ยุพิน พิพิธกุล. (2545). การเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- [7] K. Jones. (1982). Simulations in Language Teaching. Cambridge: Cambridge University Press.
- [8] D.A. Johnson and G.R. Rising. (1972). Guidelines for Teaching Mathematics. Belmont, California: Wadsworth Publishing.
- [9] B. Joyce, M. Weil and E. Calhoun. (2009). Models of Teaching. 8th ed. New York: Allyn & Bacon.
- [10] ทิศนา ขัมมณี. (2548). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 4 ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.